

Begge Dele har navnlig den store opdragende Faktor, som Samlivet med jævnaldrende rummer, og som jo Moderens Selvskab ikke kan yde.

I det hele taget, naar vi vil forsøge en kritisk Undersøgelse af Moderpligterne, saa ville vi vistnok forbavses over, hvor forholdsvis faa, der bliver tilbage af dem, som vi hidtil har anset for uomgængelige.

Vi maa her gøre en skarp Adskillelse mellem Husmoderens og Moderens Pligter; der er nemlig mellem disse en stor Forskel, som ikke har staaet hverken Dr. Jacobsen eller Ellen Hørup Nielsen klar. Husmoderens Arbejde kan bedst udføres af den dygtigste og den, som har lært det, har Anlæg for Orden og Økonomi, men Moderpligterne i Ordets egentligste Betydning er de Pligter, som paahviler en Moder, fordi hun i Virkeligheden er den eneste, der kan udføre dem. Det er et Faktum, at en Kvindes Dygtighed som Husmoder ikke staar i noget som helst Forhold til Kærligheden til hendes Børn. Ja, den dygtige og interesserede Husmoder gaar ofte saaledes op i sit Arbejde i Huset, at hun ikke faar megen Tid tilovers til Børnene. Baade Madlavning og Rengøring skal udføres med Kærlighed til selve Arbejdet foruden Dygtighed og Øvelse, men Kærlighed til den, der skal spise Øllebrøden, kan umuligt lære nogen at lave den.

Det kan altsaa umuligt være en Moders medfødte Pligter at lave Mad, gøre rent og holde Børnenes Tøj i Orden, eftersom dette ligesaa godt kan gøres af en anden og i mange Tilfælde bedre.

En Moders Pligt maa først og fremmest være den at kende sit Barn og vinde dets Tillid. Hun maa følge dets Udvikling og søge at bringe det under gavnlig Indflydelse og holde den daarlige borte. Hun maa med Omhu vælge de Mennesker, hvis Hjælp hun anvender i Hjemmet. Hun maa lægge Barnets daglige Liv til Rette for det, saaledes som det er sundest og bedst; iagttage Barnets Helbreds-tilstand og tage ethvert rimeligt Hensyn hertil, og hun maa vide, hvad det foretager sig og interesserer sig for. Og alt dette er netop hendes Pligt, fordi kun den, der nærer den varmeste Kærlighed og Interesse for Barnet vil kunne lægge den Inderlighed og Udholdenhed i Arbejdet som er nødvendigt for dets Gennemførelse.

Men et Barn, fra den Alder, hvor det

begynder at gaa i Skole, i vort moderne Samfund har i Virkeligheden ikke mange Timer af Dagen, som det kan afse til Samlivet med sin Moder, og de mest direkte Moderpligter vil saaledes langt fra kunne lægge Beslag paa hele hendes Dag. Med Hensyn til de mindre Børn er der ingen Tvivl om, at en meget stor Del af deres Pasing i Virkeligheden ligesaa godt kan udføres af en *paalidelig* Medhjælper som af Moderen selv. Det er dog urimeligt at tro, at man nødvendigvis skal være Moder for at varme en Flaske eller trille en Barnevogn. Og selv i de første Aar efter den rent spæde Alder, hvor Opsynets vigtigste Opgave er at holde Barnet fra at komme til Skade og sørge for dets Renlighed og Spisning, men hvor der ikke i højere Grad kan være Tale om nogen aandelig Paavirkning, er det dog overdrevent at forlange, at Moderen i alle Tilfælde skulde gøre dette selv.

Selvom man maaske ikke vil gaa saa vidt som Ellen Hørup Nielsen og mene, at de fleste Børn vilde have bedst af som i England at anbringes paa Kostskole de ni af Aarets Maaneder, saa er det dog givet, at der navnlig med Hensyn til Drengene ikke kan opvises bedre Resultater end Engländernes, og der er desuden intet andet Land, hvor Agtelsen og Kærligheden til Hjemmet er større end netop der.

Men det, som i Virkeligheden er det eneste interessante ved Foredraget og som er Aarsagen til, at vi her ofrer det saa indgaaende en Omtale er det, at vi i dette ser et Eksempel paa, hvorledes den Kvinde maa føle, som under de nuværende Samfundsforhold foruden at have et Arbejde, en Stilling udenfor Hjemmet ogsaa har hele Ansvaret for Hjemmet og Børnene altsaa Husmoderens og Moderens Gærning. Der er en Konflikt i hendes Liv, fordi hendes Tid og hendes Tanker drages i modsatte Retninger, og hun kan ikke strække til til begge Dele.

Dr. Jacobsen har følt Konflikten — i Modsætning til Fru Hørup Nielsen, der tydelig nok slet ikke har faaet Øje paa den — men hun har ikke kunnet anvise Vejen til dens Løsning, — for der er da ingen, der tror, at det halve Aars Kursus skulde kunne fordoble en Kvindes Arbejdskraft, saa at hun skal blive i Stand til at udføre to Menneskers Arbejde, — selvom hun selvfølgelig ved Dygtighed og System kan spare megen Tid.